

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ ІМЕНІ Г.С. КОСТЮКА**

Затверджено
Вченою радою Інституту психології
Протокол № 11 від 26.10 2017 р.

Голова Вченої ради,
директор

С.Д. Максименко

(зі змінами та доповненнями,

внесеними згідно рішення Вченої ради
Інституту психології імені Г.С. Костюка

НАПН України

26 травня 2016 року, протокол № 5)

**ОСВІТНЬО – НАУКОВА ПРОГРАМА
«Психологія розвитку особистості у сучасному
соціокультурному та освітньому просторі»
Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)
підготовки доктора філософії
Галузь знань 05 – «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальність 053 «Психологія»
Спеціалізація: Психологія розвитку особистості у
сучасному соціокультурному та освітньому просторі
Кваліфікація: доктор філософії у галузі психології**

Київ 2017

ЗМІСТ

1. Загальні положення
2. Профіль ОНП
3. Характеристика професійної діяльності випускника ОНП підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціалізація «Психологія розвитку особистості у сучасному соціокультурному та освітньому просторі».
4. Компетенції випускника ОНП підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціалізація «Психологія розвитку особистості у сучасному соціокультурному та освітньому просторі».
5. Документ и, що регламентують зміст і організацію навчального процесу при реалізації ОНП підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціалізація «Психологія розвитку особистості у сучасному соціокультурному та освітньому просторі».
6. Фактичне ресурсне забезпечення ОНП підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціалізація «Психологія розвитку особистості у сучасному соціокультурному та освітньому просторі».
7. Форми проміжної та випускної атестації ОНП підготовки доктора філософії за 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціалізація «Психологія розвитку особистості у сучасному соціокультурному та освітньому просторі».
8. Розробники освітньо-наукової програми ОНП підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціалізація «Психологія розвитку особистості у сучасному соціокультурному та освітньому просторі».

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. ОНП підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», та нормативні документи, необхідні для її підготовки, спеціалізація «Психологія розвитку особистості у сучасному соціокультурному та освітньому просторі».

1.2. Освітньо-наукова програма (ОНП) є документом, в якому визначається зміст навчання, встановлюються вимоги до змісту, обсягу і рівня освітньої й професійної підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 "Психологія" галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки", .

ОНП регламентує цілі, очікувані результати, зміст, умови і способи реалізації навчального процесу щодо підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 "Психологія" галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки". ОНП включає навчальний план, робочі програми навчальних дисциплін, інші матеріали, що забезпечують якість підготовки фахівця, а також програму асистентської педагогічної практики та інші методичні матеріали, що забезпечують реалізацію навчального процесу.

1.3. Нормативні документи для розробки ОНП підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціалізація «Психологія розвитку особистості у сучасному соціокультурному та освітньому просторі».

Нормативно-правову базу розробки ОНП підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» складають:

Закон України від 01.07.2014 р. No 1556VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];

Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» – [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];

Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. No 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>];

Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. No 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п/page>];

Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. No 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011> - п];

Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010 ДК 003:2010 [Режим доступу: <http://www.dk003.com>];

Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ESG_2015.pdf];

Національний освітній глосарій: вища освіта [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_glossariy_Visha_osvita_2014_tempus_office.pdf];

Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf];

Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian.pdf];

1.3. Загальна характеристика ОНП підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціалізація «Психологія розвитку особистості у сучасному соціокультурному та освітньому просторі».

Метою ОНП підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» є затвердження методичного забезпечення реалізації навчального процесу підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» та формування наукового мислення, викладацьких навиків і професійних компетенцій відповідно до вимог ОНП.

Строк виконання ОНП підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», становить 4 роки.

Обсяг освітньої складової ОНП 43 кредити ЄКТС, які включають теоретичну і практичну підготовку, самостійну роботу, асистентську педагогічну практику та контроль засвоєного матеріалу.

1.4. Вимоги до здобувача.

Здобувач повинен мати диплом про отримання повної вищої освіти

2. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ
підготовки доктора філософії в галузі 05 – соціальні та поведінкові
науки зі спеціальності 053 «Психологія», спеціалізація «Психологія
розвитку особистості у сучасному соціокультурному та освітньому
просторі».

Складові	Опис освітньої програми
1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України
Освітня кваліфікація	Доктор філософії у галузі психології
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Обсяг програми:	43 кредити ЄТКС (освітня складова) /4 роки навчання
Цикл/рівень	Третій (освітньо-науковий); рівень вищої освіти/восьмий кваліфікаційний рівень Національної рамки кваліфікацій.
Передумови	Без обмежень доступу до навчання. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, затвердженими Вченою радою.
Мова(и) викладання	Українська, англійська (окремі дисципліни).
Основні поняття та їх визначення	<p><i>Галузь знань</i> – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).</p> <p><i>Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС)</i> – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).</p> <p><i>Кваліфікація</i> – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа (компетентний орган) встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) за заданими стандартами (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).</p> <p><i>Кваліфікаційна робота</i> — це навчально-наукова робота, яка може передбачатись на завершальному етапі здобуття певного рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих здобувачами результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Форми кваліфікаційної роботи включають (не обмежуючись зазначеним): дисертаційне</p>

дослідження, публічну демонстрацію (захист), сукупність наукових статей, комбінацію різних форм вище зазначеного тощо.

Кваліфікаційний рівень – структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій, що визначається певною сукупністю компетентностей, які є типовими для кваліфікацій даного рівня.

Компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»): – *Інтегральна компетентність* – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентнісні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності (пункт третій Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341). – *Загальні компетентності* – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку. – *Спеціальні (фахові, предметні) компетентності* – компетентності, що залежать від предметної області, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин.

Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).

Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).

Спеціалізація – складова спеціальності, що визначається вищим навчальним закладом та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну чи освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).

Спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка (частина перша статті 1 Закону України

	«Про вищу освіту».
2 – Мета освітньої програми	
Забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних розв'язувати комплексні проблеми, проводити оригінальні самостійні наукові дослідження та здійснювати науково-педагогічну діяльність в галузі психології	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність – 053 «Психологія»
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Наукові дослідження в галузі психології
4 – Придатність випускників освітньої програми до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Фахівець може займати первинні посади (за ДК 003:2010): 2310.1 Доцент, 2359.1 Науковий співробітник, науковий співробітник-консультант. Подальше навчання Здобування наукового ступеня доктора наук на науковому рівні вищої освіти, участь у постдокторських програмах.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Проблемно-орієнтоване навчання з набуттям компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у професійній галузі. Оволодіння методологією наукової роботи, навичками презентації її результатів рідною і іноземною мовами. Проведення самостійного наукового дослідження з використанням ресурсної бази Інституту та партнерів. Індивідуальне наукове керівництво, підтримка і консультування науковим керівником. Отримання навичок науково-педагогічної роботи у вищій школі.
Оцінювання	Проміжний контроль у формі річного звіту відповідно до індивідуального плану. Державна атестація у формі кваліфікаційних екзаменів з загальної та професійної підготовки. Апробація результатів досліджень на наукових конференціях. Публікація результатів досліджень у фахових наукових виданнях (не менше однієї у виданні, що входять до наукометричної бази Scopus або іншої міжнародної бази, визначеної Науково-методичною радою МОН України). Мультимедійна презентація результатів дисертаційного дослідження на науковому семінарі. Публічний захист дисертації у спеціалізованій вченій раді.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі психології, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань, оволодіння методологією наукової та науково-педагогічної діяльності, проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність до спілкування на міжнародному рівні для реалізації інноваційного проекту або вирішення наукової проблеми.

	<p>ЗК2. Здатність до освоєння і системного аналізу через критичне осмислення нових знань в предметній та міжпредметних галузях.</p> <p>ЗК3. Здатність до критичного аналізу і креативного синтезу нових ідей, які можуть сприяти в академічному і професійному контекстах технологічному, соціальному та культурному прогресу суспільства, базованому на знаннях.</p> <p>ЗК4. Здатність до розв'язування складних завдань, розуміння відповідальності за результат роботи з урахуванням бюджетних витрат та персональної відповідальності.</p> <p>ЗК6. Здатність до самовдосконалення, адаптації та дії в нових ситуаціях, креативність.</p> <p>ЗК5. Здатність оцінювати соціальну значимість результатів своєї діяльності, бути відповідальним громадянином, усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.</p> <p>ЗК7. Здатність до адаптації та дії в нових ситуаціях, креативність.</p> <p>ЗК8. Здатність демонструвати навички роботи в науковому колективі, створювати нові ідеї.</p> <p>ЗК9. Розуміння значення дотримання етичних норм та авторського права при проведенні наукових досліджень, презентації їх результатів та у науково-педагогічній діяльності.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності</p>	<p>СК1. Спроможність спілкуватись в різномовному науковому середовищі.</p> <p>СК2. Здатність до самовдосконалення у професійній сфері протягом життя, відповідальність за навчання інших при проведенні науково-педагогічної діяльності та наукових досліджень.</p> <p>СК3. Спроможність до професійного спілкування щодо актуальних проблем галузі психології.</p> <p>СК4. Соціальна відповідальність та наукова етика.</p> <p>СК5. Здатність професійно експлуатувати сучасне обладнання та прилади, застосовувати ІКТ в науково-психологічних дослідженнях.</p> <p>СК6. Володіння методами та підходами до побудови психологічних досліджень, аналізу та інтерпретації їх результатів</p> <p>СК7. Володіти знаннями щодо принципів, методів та способів зі створення алгоритмів проведення експериментальних досліджень.</p> <p>СК8. Володіння методами оцінки ефективності результатів наукового дослідження</p> <p>СК9. Здатність застосовувати методи математичного аналізу і моделювання, теоретичного та експериментального дослідження.</p> <p>СК10. Здатність проектувати психологічні дослідження з використанням сучасної методології виконання дослідження.</p> <p>СК11. Здатність здійснювати освітню діяльність у сфері психології та на межі предметних галузей.</p> <p>СК12. Володіння інформаційними технологіями.</p> <p>СК13. Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, оцінювати рівень власної фахової</p>

	<p>компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію й професійну мобільність.</p> <p>СК14. Дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики, міжкультурної толерантності та керуватися загальнолюдськими цінностями</p> <p>СК15. Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, оцінювати рівень власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію й професійну мобільність</p> <p>СК16. Уміння толерувати невизначеність і доводити унікальність власного наукового пошуку в умовах інформаційного / цифрового суспільства</p> <p>СК17. Здатність виокремлювати, систематизувати, розв'язувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості на різних рівнях психологічного дослідження</p> <p>СК18. Здатність усвідомлювати основні проблеми предметної області, визначати методи та засоби їх вирішення.</p> <p>СК19. Здатність збирати і аналізувати наукову інформацію, враховувати сучасні тенденції розвитку та використовувати досягнення науки, техніки та технології в професійній діяльності.</p> <p>СК20. Уміти створювати та впроваджувати інноваційно-дослідницькі проекти у різних сферах суспільного життя, включаючи власні дослідження</p> <p>СК21. Здатність аналізувати, синтезувати та критично резюмувати наукову інформацію.</p> <p>СК22. Здатність визначати мету і завдання проектування психологічних досліджень на основі вивчення світового досвіду.</p> <p>СК23. Здатність реалізувати проекти, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем, пов'язаних зі сталим розвитком у галузі психології.</p> <p>СК24. Здатність оцінити рівень показників якості та інноваційні ризики комерціалізації проектних психологічних досліджень.</p>
--	---

3. ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИПУСКНИКА ОНП ПІДГОТОВКИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 053 "ПСИХОЛОГІЯ" ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 05 "СОЦІАЛЬНІ ТА ПОВЕДІНКОВІ НАУКИ"

3.1. Галузь професійної діяльності доктора філософії за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» включає вищі навчальні заклади III-IV рівнів акредитації всіх форм власності, де здійснюється підготовка бакалаврів та магістрів за спеціальностями: 053 «Психологія» та інших споріднених спеціальностей, де

викладаються психологічні дисципліни, а також науково-дослідні установи психологічного профілю.

3.2. Об'єктами професійної діяльності доктора філософії за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» є навчальний процес, управління навчальним процесом у ЗВО III-IV рівнів акредитації всіх форм власності, а також наукова і науково-дослідна діяльність науково-дослідних установ.

3.3. Доктор філософії за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» може виконувати **такі види діяльності:**

- організаційно-управлінська;
- інформаційно-аналітична;
- науково-дослідна;
- викладацька.

3.4. Доктор філософії за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» вирішує наступні **професійні завдання відповідно до видів професійної діяльності:**

Організаційно-управлінська діяльність.:

- розробка і реалізація корпоративної та функціональної стратегії діяльності підрозділу чи організації;
- розробка і реалізація комплексу заходів управлінського та організаційного характеру;
- планування діяльності підрозділу чи організації;
- формування організаційно-управлінської структури підрозділу чи організації;
- розробка проектів розвитку підрозділу чи організації;
- організація роботи виконавців;
- мотивація та стимулювання роботи персоналу підрозділу чи організації;
- контроль за діяльністю підрозділу чи організації.

Інформаційно-аналітична діяльність.:

- збирання, обробка та аналіз інформації зовнішнього та внутрішнього середовища діяльності підрозділу чи організації;
- підготовка звітів щодо діяльності підрозділу чи організації;
- прийняття рішень відносно діяльності підрозділу чи організації;
- оцінка ефективності прийнятих управлінських рішень відносно діяльності підрозділу чи організації.

Науково-дослідна діяльність.:

- проведення наукових досліджень за обраною тематикою;
- вивчення наукових праць відомих науковців в Україні та світі за обраним напрямком дослідження;
- підготовка наукових статей та публікація їх в українських та міжнародних виданнях;

- оприлюднення результатів науково-дослідної роботи на всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях в Україні та за кордоном.

Викладацька діяльність:

- проведення лекційних, семінарських та практичних занять з дисциплін економічного та управлінського профілю зі студентами I і II освітнього рівня вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації всіх форм власності;
- організація самостійної роботи студентів I і II освітнього рівня з дисциплін економічного та управлінського профілю;
- здійснення керівництва науковою та практичною діяльністю студентів I та II освітнього рівня

4. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧА PhD

У результаті засвоєння даної ОНП підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціалізація «Психологія розвитку особистості у сучасному соціокультурному та освітньому просторі» випускник повинен володіти наступними компетенціями:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.
Загальні компетентності	<p>Гнучкість, критичність та самокритичність. Набуття гнучкості мислення у розумінні та розв'язанні проблем і завдань за критичного ставлення до сталих наукових компетенцій. Оперативність реагування на зміни, швидка адаптація до нових соціо-професійних умов. Здатність розглядати та застосовувати альтернативні шляхи вирішення поставлених завдань. Здатність формулювати завдання, обґрунтовувати методологію та використовувати потрібну інформацію для вирішення проблеми та досягнення висновку.</p> <p>Комунікативна компетентність. Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень. Здатність до ефективної комунікації, використання лінгвістичних навичок; до представлення складної комплексної інформації у стислій формі (усно та письмово)</p>

	<p>із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій. Знання і застосування іноземних мов у професійній діяльності.</p> <p>Міжособистісні навички. Діалогічність. Робота в групі (команді). Здатність використовувати ефективні техніки міжособистісної суб'єктної взаємодії. Здатність працювати в команді, активно включатися у роботу групи, виконуючи, за потреби, відповідну професійну роль у міжнародній та мультикультурній групі.</p> <p>Саморозвиток, самоосвіта та самореалізація. Здатність бути відкритим до нових знань, сприймати нові знання та інтегрувати їх з уже наявними. Здатність до самомотивації подальшого самостійного навчання, саморозвитку та реалізації власного особистісного та професійного потенціалу.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>Когнітивні. Здатність до пошуку, створення, розповсюдження, застосування інновацій, креативно-творчого підходу в освітньому процесі для вирішення професійно-психологічних завдань.</p> <p>Діяльнісні. Інтегрування знань з різних наукових галузей та формування суджень щодо професійної діяльності викладача вищої школи, їх застосування. Здатність передавати знання, формувати уміння і компетентності майбутніх фахівців з метою їх реалізації у контекстному навчанні та майбутній професійній діяльності. Здатність діагностувати і оцінювати рівень розвитку, досягнень і освітні потреби дорослих. Здатність проектувати і здійснювати освітній процес з урахуванням сучасної соціокультурної ситуації і рівнів розвитку особистості. Здатність до організації спільної діяльності і міжособистісної взаємодії суб'єктів освітнього процесу. Здатність використовувати сучасні наукові розробки в професійній діяльності науковця та викладача вищої школи.</p> <p>Комунікативні. Здатність створювати і підтримувати психологічно безпечне освітнє середовище. Комунікабельність в процесі освітньої діяльності у на рівні партнерської міжособистісної взаємодії.</p> <p>Особистісні. Здатність до самостійного, автономного навчання впродовж життя. Здатність розуміти соціальну значущість професії і дотримуватися принципів професійної етики. Здатність до критичної рефлексії власної діяльності в освітньому процесі. Здатність створювати умови для позитивного ставлення суб'єктів освітнього процесу до соціального оточення і до себе. Мобільність у розумінні перебудови своєї професійної</p>

діяльності у відповідності до змін освітніх потреб особистості.
---

5. ДОКУМЕНТИ, ЩО РЕГЛАМЕНТУЮТЬ ЗМІСТ І ОРГАНІЗАЦІЮ НАЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОНП ПІДГОТОВКИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 053 "ПСИХОЛОГІЯ" ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 05 "СОЦІАЛЬНІ ТА ПОВЕДІНКОВІ НАУКИ"

5.1. Графік навчального процесу підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 "Психологія" галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" містить теоретичне навчання, асистентську педагогічну практику, проміжну та підсумкову атестації, канікули. Графік навчального процесу підготовки доктора філософії наведений на титульній сторінці навчального плану підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 "Психологія" галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки".

5.2. Навчальний план ОНП підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 "Психологія" галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" відображає логічну послідовність засвоєння основних циклів і розділів Освітньо-наукової програми, що забезпечують формування компетенцій випускника.

Розподіл бюджету навчального часу, змісту освітньо-наукової програми й максимальний навчальний час за циклами підготовки:

Цикл підготовки	Максимальний навчальний час за циклами (академічних годин)
Загальний обсяг ОНП	1290
I. Обов'язкові навчальні дисципліни	990
II Дисципліни вільного вибору	240
Практична підготовка	180*

*- позакредитно

Навчальний план передбачає написання дисертації роботи. Кількість екзаменів – 6, кількість заліків – 11. Упродовж навчання проходить асистентська педагогічна практика.

5.3. Дисципліни підготовки доктора філософії

Назва дисципліни	Кількість годин	Форма контролю
I. Обов'язкові навчальні дисципліни		
Методологія наукових досліджень	90	залік
Науковий текст та академічне письмо	90	екзамен

Організаційна та проектна дослідницько-інноваційна діяльність в освіті	90	залік
Викладання і навчання в сучасній вищій школі	90	екзамен
Актуальні проблеми психології особистості	90	екзамен
Психологія управління освітніми та науковими організаціями	90	екзамен
Психологія сучасного інформаційного простору	60	залік
Математичні методи в психологічних дослідженнях	120	екзамен
Психологія наукової діяльності	60	залік
Англійська мова наукового спрямування	120	залік, екзамен
Асистентська педагогічна практика	90	залік
Всього	990	
2. Дисципліни вільного вибору		
Психологія інтелекту /Психологія особистості науковця	60	залік
Психологія професіоналізму / Психологічна допомога особистості в умовах складних соціально-політичних подій	60	залік
Психологія сучасної дитини дошкільного віку / Психологія професійної кар'єри науково-педагогічного працівника	60	залік
Актуальні проблеми організаційної та економічної психології / Психологія реклами	60	залік
Психологія розвитку обдарованої особистості / Психологія конфлікту	60	залік
Всього	300	
Написання дисертаційної роботи *	900*	
Практична підготовка *	180*	
Разом	1290	

*- позакредитно

5.4. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	<p>Згідно з нормативними формами атестації здобувачів 8 кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій за спеціальністю 053 "Психологія" атестація здійснюється у формі:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ атестаційних екзаменів та заліків визначених навчальним планом; ▪ публічного захисту дисертаційної роботи. <p>Атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради.</p>
Вимоги до заключної кваліфікації	<p>Аспірант повинен представити завершений текст своєї дисертації, схвалений науковим керівником. Текст подається оформленим відповідно до затвердженого стандарту оформлення</p>

<p>ної роботи (за наявності)</p>	<p>дисертацій.</p> <p>У дисертаційному проекті мають бути відображені і розгорнуті:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конкретизований опис запропонованої теми дисертаційного дослідження; виклад дослідницьких завдань/проблем (research questions); аргументація актуальності теми. 2. Критичний огляд літератури, яка стосується тематики потенційної дисертації та аргументований виклад наукової новизни результатів дослідження. 3. Опис методології та методів дослідження, аргументація саме такого вибору. 4. Докладний план подальшої дослідницької роботи (project timeline); опис потенційних ризиків, обмежень, аргументація реалістичності запропонованого плану. <p><i>Дисертаційний</i> проект може бути написаний українською або англійською мовою.</p> <p>Вибір мови залежатиме від бажання аспіранта (і можливостей конкретної <i>докторської</i> програми) залучити закордонного не україномовного науковця як другого наукового керівника.</p> <p>До захисту допускаються дисертації (наукові доповіді), виконані здобувачем наукового ступеня самостійно. Виявлення в поданій до захисту дисертації (науковій доповіді) академічного плагіату є підставою для відмови у присудженні відповідного наукового ступеня.</p>
---	--

5.5. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти складається з таких процедур і заходів, передбачених Законом України «Про вищу освіту»:

1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;

Принципи забезпечення якості освіти:

- системність;
- відповідальність всіх учасників освітнього процесу;
- об'єктивність;
- прозорість;
- відкритість;
- циклічність;
- наступність;
- точність;
- підзвітність

Процедури забезпечення якості освіти:

- здійснення моніторингу, перегляду освітніх програм;
- щорічне оцінювання та оприлюднення результатів оцінювань здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників;

- підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників;
  - забезпечення наявності ресурсів для організації освітньо-наукового процесу;
  - забезпечення наявності інформаційних систем для управління освітньо-науковим процесом;
  - забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення системи запобігання, виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ВНЗ та здобувачів вищої освіти
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- Операції моніторингу:
- самоаналіз та самооцінка викладачами якості освітнього процесу;
  - проведення моніторингу якості знань студентів відповідно визначених у освітній програмі компетентностей;
  - оцінка якості освітньої програми згідно критеріїв (відповідність до запитів ринку праці, компетентнісний характер, інноваційність, системність);
  - вивчення рівня навчально-методичного та інформаційного забезпечення реалізації змісту освітніх програм;
  - аудит освітніх програм та їх удосконалення;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів рівня доктора філософії, науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярно оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах тощо;
- здійснення поточного, підсумкового контролю;
  - аналіз результатів практики;
  - оцінка результатів атестації;
  - аналіз залученості здобувачів до участі у наукових проектах, грантових програмах, академічній мобільності;
  - оприлюднення результатів наукових досліджень у вітчизняних та зарубіжних виданнях, оцінка їх актуальності за індексами цитування.
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів третього рівня вищої освіти, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені освіти та кваліфікації;

8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях здобувачів рівня доктора філософії.

6. ФАКТИЧНЕ РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОНП ПІДГОТОВКИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 053 "ПСИХОЛОГІЯ" ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 05 "СОЦІАЛЬНІ ТА ПОВЕДІНКОВІ НАУКИ"

6.1. Кадрове забезпечення ОНП підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 "Психологія" галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" здійснюється проектною групою підготовки доктора філософії, створеною на базі Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, яка має у складі 6-ти докторів психологічних наук та 1 кандидата психологічних наук.

Гарантом даної ОНП і керівником проектної групи з підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 "Психологія" галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" є доктор психологічних наук. (розділ 8).

6.2. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення.

Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 "Психологія" галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" забезпечена навчально-методичними матеріалами за всіма навчальними дисциплінами (Додаток 5).

Інформаційне забезпечення ОНП підготовки доктора філософії за 053 "Психологія" галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" здійснюється бібліотечним фондом Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, який нараховує відповідні навчальні посібники та періодику (розділ 11)

7. ФОРМИ ПРОМІЖНОЇ ТА ВИПУСКНОЇ АТЕСТАЦІЇ ВИПУСКНИКІВ ОНП ПІДГОТОВКИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 053 "ПСИХОЛОГІЯ" ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 05 "СОЦІАЛЬНІ ТА ПОВЕДІНКОВІ НАУКИ"

7.1. Форми проміжної атестації аспірантів ОНП підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 "Психологія" галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки"

Проміжна атестація аспірантів здійснюється у вигляд складання екзаменів та заліків за відповідними навчальними дисциплінами у терміни,

визначені навчальним планом підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 "Психологія" галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки". Оцінка знань аспірантів здійснюється за 100 бальною шкалою і переводиться в національну шкалу наступним чином:

Рейтингові бали за 100-бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
74-81		C
67-73	Задовільно (зараховано)	D
60-66		E
35-59	Незадовільно (не зараховано)	FX
1-34		F

7.2. Форми атестації випускників ОНП підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 "Психологія" галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки"

Атестація випускників проводиться Спеціалізованою Вченою радою після повного виконання, ОНП підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 "Психологія" галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки".

З метою встановлення фактичної відповідності рівня підготовки випускників вимогам ОНП відбувається захист дисертаційної роботи доктора філософії. Особи, які успішно пройшли захист, отримують диплом доктора філософії за спеціальністю 053 "Психологія" галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки".

8. РОЗРОБНИКИ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 053 "ПСИХОЛОГІЯ" ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 05 "СОЦІАЛЬНІ ТА ПОВЕДІНКОВІ НАУКИ"

Освітньо-наукова програма розроблена проектною групою підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 "Психологія" галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України.

Чепелєва Н.В. – заступник директора з науково-дослідної роботи Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, дійсний член НАПН України, доктор психологічних наук, професор;

Турбан В.В. – вчений секретар Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, доктор психологічних наук, професор;

Сердюк Л.З. – завідувач лабораторії психології особистості імені П.Р.Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, доктор психологічних наук, професор;

Грись А.М. – завідувач лабораторії соціально дезадаптованих неповнолітніх Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, доктор психологічних наук, професор.